

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Hotelová škola, Mariánské Lázně, Komenského 449

Komenského 449, 353 01 Mariánské Lázně

Identifikátor školy: 600 009 033

Termín konání orientační inspekce: 4. – 7. března 2002

Čj.	052 63/02-5054
Signatura	oe1fv515

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V hotelové škole je vyučován pouze jeden studijní obor – 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus. Výuka probíhá formou denního studia v délce čtyř let a je zakončena maturitní zkouškou. K datu konání inspekce navštěvovalo školu celkem 403 žáků ve 14 třídách. Dlouholetá tradice (škola byla založena v r. 1928) a umístění v lázeňském městě s bohatým hotelovým zázemím i turistickým ruchem jsou atributy, které sem přivádějí žáky z mnoha míst republiky.

Při stanovení obsahového zaměření orientační inspekce vycházela ČŠI z požadavků na profil absolventa a zaměřila se na sledování výuky cizích jazyků a profilujících odborných předmětů v oblasti hotelnictví.

V ekonomické části bylo hodnoceno využití finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu na rok 2001, které byly určeny na mzdy a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Cizí jazyky

Žáci oboru hotelnictví a turismus se podle schválených učebních dokumentů povinně učí dva cizí jazyky, které jsou vyučovány po celou dobu studia (1. – 4. ročník). Ve škole jsou takto vyučovány německý a anglický jazyk. Nad stanovený rámec je v učebních plánech školy zařazen další (třetí) cizí jazyk, ten je vyučován ve dvou posledních ročnících studia (3. a 4. ročník). Jako třetí jazyk si žáci mohou zvolit ruský nebo francouzský jazyk.

Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován jako první cizí jazyk, v němž žák zpravidla navazuje na jazyk, kterému se učil na základní škole, nebo jako druhý cizí jazyk, se kterým začíná. Týdenní časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Učivo jednotlivých ročníků je rozpracováno do časově tematických plánů, které v souladu s osnovami přihlížejí k rozdílné vstupní úrovni osvojení jazyka a respektují požadavek zaměřit výuku ve vyšších ročnících na odborný jazyk. Učební osnovy jsou plněny.

Výuka anglického jazyka je zajištěna šesti vyučujícími, z nichž čtyři včetně zahraničního lektora jsou pedagogicky i odborně způsobilí, dva vyučující mají pouze pedagogickou způsobilost. V současné době si oba vyučující chybějící odbornost doplňují studiem na vysoké škole.

Všechny sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách působících dobrým estetickým dojmem, avšak z hlediska vybavení a uspořádání v nich nebylo vytvořeno dostatečně podnětné prostředí pro jazykovou výuku. Základní učebnice používané ve výuce odpovídají současnému komunikativnímu pojetí jazyka. Podle zaměření byly ve výuce také využívány různorodé všeobecné či odborné texty, jazykové příručky a další informativní literatura. Ve sledovaných hodinách nebyla zaznamenána práce s překladovými ani jinými druhy slovníků. Z audiovizuálních pomůcek byla účelně zařazována práce s magnetofonem a s videem.

Při volbě metod a forem práce vycházeli vyučující ze stanoveného cíle a obsahu výuky. Převažující frontální výuka byla vhodně doplňována individuální nebo skupinovou prací. Pozitivem většiny sledovaných hodin byla orientace na mluvenou stránku jazyka. Řečové

dovednosti byly rozvíjeny v přirozených situacích. Žáci především vyšších ročníků byli vedeni k souvislému ústnímu vyjadřování. Jen ojediněle se vyskytly hodiny s malou aktivitou žáků a převažujícím monologem učitele.

Většina vyučujících zařazovala poslech, jehož porozumění si ověřovali různými formami například doplňováním chybějících slov do textu, odpověďmi na kontrolní otázky, výběrem potřebných informací a údajů. Mluvnické učivo si žáci osvojovali a procvičovali na základě textu, jazyková teorie byla přizpůsobena věku a potřebám žáků. V rámci výuky byli žáci seznamováni s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Znalosti a vědomosti byly ověřovány ústní nebo písemnou formou. Důraz byl kladen na řečové dovednosti, ale také na znalosti slovní zásoby včetně odborné a také na znalosti mluvnice. Při individuálním zkoušení, které mělo vždy návaznost na probírané učivo, většinou chybělo zdůvodnění klasifikace. V žádné sledované hodině nebylo provedeno závěrečné hodnocení práce žáků.

Jako vstupní motivace byl nejčastěji používán motivační rozhovor, někteří vyučující se omezili pouze na seznámení s cílem a průběhem hodiny. Střídání činností, práce se zajímavými texty a partnerský přístup vyučujících motivovaly žáky k zapojení do výuky. Motivujícím prvkem pro žáky je také možnost komunikovat se zahraničním lektorem.

Ve všech hodinách byla respektována osobnost žáka. Spolupráce a komunikace mezi žáky a vyučujícími byla na velmi dobré úrovni, většina žáků byla aktivní a pracovala se zájmem.

Kvalita vzdělávání v předmětu anglický jazyk je hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Předmět německý jazyk je ve škole vyučován jako první i druhý cizí jazyk ve všech ročnících, časová dotace výuky německého jazyka odpovídá schváleným učebním dokumentům. Rámcové osnovy předmětu jsou rozpracovány do jednotlivých časových etap výuky, v souladu s požadavky osnov pro střední odborné školy jsou rovněž doplněny o témata a odbornou terminologii vztahující se k zaměření školy. V souladu s rozpracovanými osnovami mají vyučující zpracované tematické plány; učební osnovy jsou plněny. Vyučující německého jazyka jsou sdružení v předmětové komisi jazyků.

Výukou německého jazyka je pověřeno šest vyučujících; pět vyučujících splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti, jedna vyučující je pouze pedagogicky způsobilá, avšak v současné době dokončuje studium německého jazyka na pedagogické fakultě.

Ve škole je zřízena pouze jedna jazyková učebna, která slouží pro výuku všech cizích jazyků vyučovaných ve škole. Učebna je vybavena videorekordérem, její podnětnost pro výuku německého jazyka je z hlediska estetického nízká. Většina hodin výuky německého jazyka je organizována v běžných učebnách. Všichni vyučující mají k dispozici kazetový magnetofon a příslušné nahrávky. Ve sledovaných hodinách byla tato technika použita účelně a efektivně. Žáci mají k dispozici vhodné moderní učebnice cizích jazyků, které vyučující doplňují namnoženými texty s odborným zaměřením, někteří vyučující pak originálními texty německy psaných tiskovin.

Psychohygienické zásady výuky jsou vcelku dodržovány, předmět je do rozvrhu zařazován převážně správně; přes nespornou náročnost na organizaci výuky ve vyšších ročnících není vhodně zařazeno vyučování cizího jazyka na osmou a devátou vyučovací hodinu ve čtvrtém ročníku či dvou hodin téhož jazyka u jedné a téže skupiny žáků v průběhu jednoho vyučovacího dne.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené, volba forem a metod práce většinou

odpovídala záměru hodiny i schopnostem a dovednostem žáků. Většina vyučujících německého jazyka používá při výuce cizí jazyk v kombinaci s mateřštinou s ohledem na úroveň znalostí žáků i náročnost výuky, frekvence užívání češtiny při výuce německého jazyka se ve vyšších ročnících snižuje. Přestože ve většině sledovaných hodin převažovala tradiční forma frontální výuky, vyučující dokázali vytvořit prostor pro aktivní zapojení žáků do výuky především při procvičování a upevňování gramatického učiva. Většina vyučujících důsledně dbá na správnou výslovnost, velmi dobrá je též práce s chybou. Menší pozornost je věnována navozování běžných komunikativních situací; výjimkou je zařazování dvojjazyčných hodin při výuce některých odborných předmětů.

Většina sledovaných hodin byla zahajována motivačním vstupem; žáci byli seznámeni se záměrem hodiny, následovalo opakování učiva různou formou, tradičním ústním zkoušením či formou řízeného rozhovoru. Významným motivačním činitelem je užití cizího jazyka jako prostředku dorozumění s hostem. Někteří vyučující dokázali v průběhu sledovaných hodin vytvořit nenásilně prostor pro svobodné a volné vyjádření názoru žáků k nejrůznějším problémům a aktuálním otázkám. Znalosti žáků jsou ověřovány ústně i písemně, výkony žáků jsou hodnoceny průběžně slovně i známkou, klasifikace výkonů byla objektivní a většinou zdůvodněná. Celkové zhodnocení výkonů žáků v závěru hodin je spíše záležitostí jednotlivých vyučujících.

Atmosféra ve sledovaných hodinách byla pracovní, komunikace mezi učiteli a žáky oboustranně vstřícná při zachování respektu k osobnosti učitele i žáka. Žáci respektují pravidla slušného chování, aniž by bylo nutno řešit při výuce jakékoliv kázeňské problémy.

Kvalita vzdělávání v předmětu německý jazyk je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty (technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb, nauka o potravinách, nauka o výživě, hotelový provoz, management hotelů)

Odborné předměty jsou v učebních plánech školy zařazeny v souladu s učebními dokumenty. Předměty nauka o potravinách a management hotelů jsou zařazeny nad rámec předepsaných odborných předmětů pro prohloubení povinného základu vzdělání. Tyto předměty jsou vyučovány podle učebních osnov schválených pro výuku v jiných učebních dokumentech. Učivo jednotlivých předmětů je časově rozvrženo v ročních tematických plánech. V předmětu hotelový provoz je obsah učebních osnov upraven tím, že některé tematické celky byly vypuštěny a jsou zařazeny v tematických plánech předmětů s ekonomickým zaměřením. Provedené úpravy jsou schváleny ředitelem školy; učební osnovy jsou plněny.

Výuka odborných předmětů byla hospitována u osmi vyučujících. Tři z nich splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti předepsané pro učitele odborných předmětů a dvě splňují kvalifikační požadavky stanovené pro učitele praktického vyučování. Tři vyučující podmínky způsobilosti nespĺňují, mají odpovídající středoškolské vzdělání a s jednou výjimkou i dlouholetou praxi v oboru; chybějící pedagogická způsobilost neměla u žádného z nich negativní vliv na kvalitu výuky.

Teoretické předměty - nauka o potravinách, nauka o výživě, hotelový provoz, management hotelů - jsou vyučovány v kmenových učebnách. Pro předměty s praktickým pojetím výuky - technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb - jsou určeny školní kuchyně (celkem pět) a společenské prostory, které jsou upraveny jako restaurace, salonek, kavárna či bufet s rychlým občerstvením. Součástí vnitřního zařízení je výčepní pult (restaurace) a plně funkční barový pult (kavárna). Jedna z kuchyní, využívaná především při gastronomických akcích s ukázkou nových technologií a moderních trendů, je vybavena na špičkové úrovni renomovanou firmou specializovanou na tato zařízení; na stejné úrovni je vybavení hlavní

kuchyně školy. Organizační řešení ve využití těchto prostor umožňuje vedení teoretické i praktické části výuky výše uvedených předmětů (a předmětu praxe) v prostředí reálných podmínek a žákům vyšších ročníků také uplatnění získaných znalostí či dovedností při zajišťování konkrétních akcí konaných v rámci doplňkové činnosti školy.

Pro většinu odborných předmětů mají žáci k dispozici učebnice; absence učebnic v některých předmětech je nahrazována diktováním zápisu, případně jsou učitelé pořizovány doplňovací texty. Při zpracování zadaných úkolů mohou žáci využít výpočetní techniku, Internet a školní knihovnu.

Prostředí kmenových učeben nevybočuje z běžného průměru, školní nábytek i používané tabule jsou většinou staršího data, výzdobu tvoří obrazy a nástěnky. Pomůcky či didaktickou techniku si vyučující přinášejí do tříd podle potřeby. V některých navštívených třídách je nedostatkem chybějící možnost zastínění oken, zejména tam, kde jsou okna umístěna ve dvou i třech stěnách učebny. V jedné z navštívených tříd je část prostoru nevhodně užívána jako šatna. Prostředí restauračních provozů odpovídá platným hygienickým předpisům, menším prostorovým podmínkám v kuchyních jsou přizpůsobeny počty žáků ve vyučovacích skupinách.

Výuka předmětů s obsahem praktických činností je spojena s finančními náklady, které hradí žáci. V těchto nákladech je obsažena částka za pracovní oblečení pro práci v kuchyni a v obsluze, částka za vlastní vybavení pro práci v kuchyni a v obsluze určená školou a částka na úhradu potravin pro nácvik přípravy pokrmů.

Metody a formy vyučování odpovídaly charakteru jednotlivých hodin (teoretická výuka, praktická činnost žáků). Hodiny teoretického vyučování byly vedeny v tradičním pojetí – úvodní opakování, výklad, případně závěrečné shrnutí učiva; ve způsobu vedení hodin uplatňovali všichni vyučující frontální přístup. Nejčastěji užívanou vyučovací metodou byl výklad, v jeho průběhu využili někteří vyučující názorné ukázky, méně vhodně byla zvolena forma práce s učebnicí. Nevýhody základní výkladové metody (monolog učitele) byly vyvažovány kladením otázek žákům. Ty směřovaly buď k vytváření zpětné vazby, nebo propojení nových poznatků se znalostmi a zkušenostmi žáků, výjimečně vedly žáky k vyvozování souvislostí. Ve všech sledovaných hodinách byl tímto způsobem vytvářen prostor pro aktivní uplatnění žáků a byl jimi využíván. Závěrečné shrnutí či zhodnocení hodin nebylo vždy časově zvládnuto.

Předměty s převahou praktických činností jsou vyučovány ve vícehodinových blocích; jejich teoretická část (jedna vyučovací hodina) je zpravidla zařazována v úvodní části vyučovacího celku. Výuku charakterizuje promyšlená organizace, připravenost žáků a koordinace jejich činností. Optimální podmínky pro efektivní průběh vyučování v předmětu technologie přípravy pokrmů jsou vytvářeny jak včasným zadáním pracovního úkolu (s týdenním předstihem), tak využitím simulovaného modelu pracovní skupiny, ve kterém je každý žák pověřen konkrétní pracovní funkcí (např. šéfkuchař; kuchař s určením pokrmu, který bude připravovat; pomocná síla apod.). Na přípravě menu pracovali žáci druhého ročníku samostatně a s přehledem. Časový limit byl dodržen, kvalita pokrmů byla vyučujícím hodnocena jako velmi dobrá. V předmětu technika obsluhy a služeb ve skupinách žáků prvního i druhého ročníku byla výuka zaměřena na některé specifické činnosti (servis lahvového vína, flambování). Při jejich nácviku bylo využito simulační hry v rolích obsluhy a zákazníka, ta umožňovala rozvíjení mluvního projevu žáků i kultivování jejich vystupování; při provádění některých činností vyučující vyžadovali na žácích příslušný komentář.

Způsoby hodnocení žáků jsou v teoretickém a praktickém vyučování diametrálně odlišné. V teoretických hodinách jsou žáci hodnoceni klasifikací na základě ústního či písemného zkoušení; v některých případech nebyla klasifikace zkušného žáka zveřejňována. Slovní hodnocení, ať už jako zpětná vazba pro další činnost žáka či jako způsob motivace, není

využíváno. Při praktické výuce hodnotí vyučující žáky průběžně, se záměrem vytvořit kritéria správnosti pro každou prováděnou činnost. Způsoby hodnocení jsou motivační a vedou žáky k sebehodnocení.

V interakci i komunikaci žáků s učiteli či mezi žáky navzájem se výrazně projevuje systematické působení školy ve výchově ke společenskému vystupování žáků, které souvisí s jejich budoucí profesí.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných odborných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Činnost školy je plánována na období jednoho školního roku. Předložený plán obsahuje časový průběh roku 2001/2002 včetně termínového rozpisu pravidelných úkolů a akcí, dále pak definuje záměry ve výchovně-vzdělávací oblasti, které přiřazuje do působnosti jednotlivých předmětových komisí. Plán rovněž stanoví úkoly v oblasti materiálně-technického zabezpečení školy, uvádí program zahraničních stáží a aktivit, a vymezuje spolupráci s Nadačním fondem Hotelové školy. Na roční plán činnosti školy navazují plány práce předmětových komisí a plán činnosti výchovného poradce. V průběhu školního roku jsou zpracovávány aktuální měsíční a týdenní plány.

Plánování výuky je v relaci se schválenými dokumenty. Vyučovaný obor 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus je jako vzdělávací program školy schválen rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 25. ledna 2000 pod čj. 10.672/2000-21. Učební plány jsou v souladu s učebními dokumenty MŠMT ČR. Pro 2. – 4. ročník byl učební plán sestaven podle dokumentu čj. 24 833/95-23 ze dne 28. listopadu 1995, pro 1. ročník je zpracován podle dokumentu čj. 17.130/01-23 ze dne 7. května 2001, platného od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem. V souvislosti se změnou učebních osnov předmětu výpočetní technika (s platností od 1. září 2000) nebyla v učebním plánu školy pro 2. – 4. ročník zvýšena v odpovídajícím rozsahu jeho hodinová dotace.

Časová dotace ponechaná učebními dokumenty k dispozici řediteli školy byla v obou učebních plánech využita částečně k posílení hodinové dotace předmětů povinného základu a částečně k rozšíření rámce povinných předmětů. Nad stanovený rámec je v učebních plánech školy zařazen další (třetí) cizí jazyk a jeden, event. dva odborné předměty, určené k prohloubení povinného základu vzdělání.

Žákům třetího a čtvrtého ročníku jsou nabízeny dva nepovinné předměty. Předmět matematická cvičení je určen především pro uchazeče o studium na vysoké škole, předmět dějiny kultury rozvíjí profesní zájmy absolventů.

Oblast plánování byla hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Organizační členění školy odpovídá zajišťovaným činnostem (hlavní a doplňková). Rámcově je škola rozdělena do čtyř základních úseků – teoretické vzdělávání včetně výchovného poradenství, praktické vyučování, ekonomika, provoz a bezpečnost práce. Pro úseky praktického vyučování a ekonomiky byly ustaveny vedoucí funkce, řízení ostatních úseků je v přímé působnosti vedení školy (ředitel, zástupce ředitele). Pracovní náplň zástupce ředitele je více zaměřena na vlastní průběh vzdělávání s tím, že v jeho kompetenci je také působnost v dalších úsecích, souvisí-li s hlavním posláním školy. Předložená interní dokumentace vztahující se k této oblasti i chod školy sledovaný v průběhu inspekce svědčí o velmi dobré spolupráci vedoucích pracovníků, která se promítá v účinné koordinaci činností všech úseků organizace.

Chod organizace se řídí vnitřními předpisy. Obsahem této dokumentace je vnitřní řád školy, jehož součástí je klasifikační řád; organizační řád; příkazy a směrnice ředitele školy. Pro školní rok 2001/2002 byl zpracován dodatek k organizační struktuře a organizaci výuky; v návaznosti na změny zákonných norem byly aktualizovány vnitřní předpisy pro zaměstnance. V celkovém zpracování této dokumentace je patrná nesourodost, která vznikla kompletací starších a nově koncipovaných částí někdy bez logické návaznosti jednotlivých kapitol.

Prostředkem řízení jsou pracovní porady. Porady vedení školy ve složení ředitel, zástupce ředitele a vedoucí učitelka úseku praktického vyučování jsou pravidelné, konají se jedenkrát týdně a jejich výstupem jsou týdenní plány činnosti. Porady pracovníků školy jsou svolávány podle aktuální potřeby ve složení, které souvisí s probíranou problematikou; z těchto porad jsou pořizovány zápisy.

Ve škole pracují čtyři předmětové komise zaměřené na výuku jazyků (včetně českého jazyka a literatury), všeobecně vzdělávacích předmětů, odborných předmětů a ekonomických předmětů. Komise garantují plnění úkolů stanovených pro oblast výchovy a vzdělávání, zodpovídají za plnění učebních osnov a podílejí se na organizačním zabezpečení pravidelných činností (např. maturity, přijímací zkoušky) či aktivit v průběhu školního roku.

Organizace vyučování je v souladu s platnými školskými předpisy i se schválenými učebními dokumenty. Průběh výuky ve třetím a čtvrtém ročníku je s ohledem na předmět učební praxe (týdenní dotace pět hodin týdně) organizován v pětitýdenním cyklu. Tím může být tento předmět vyučován v souvislém celku - po dobu jednoho týdne. Učební praxi vykonávají žáci ve výrobním a odbytovém středisku školy a na vybraných pracovištích dvou místních hotelů. Určenými pracovišti ve škole jsou hlavní kuchyně a restaurace, kde se denně připravuje a podává 150 – 200 obědů, bufet s nabídkou rychlého občerstvení, recepce a informační centrum školy. V průběhu této praxe procházejí žáci postupně různými pracovními funkcemi (např. šéfkuchař, vedoucí odbytu, provozní, účetní apod.). Na pracovištích hotelů jsou žáci umisťováni v recepci a jako asistenti vedoucího stravovacího úseku. Přefazování žáků na jednotlivá pracoviště není plánované. Odbornou praxi absolvují žáci všech ročníků, v 1. – 3. ročníku v rozsahu čtyři týdny, ve 4. ročníku dva týdny. Pro tuto praxi je vyhrazeno dvoutýdenní období na konci školního roku (15. – 30. června), dva týdny praxe absolvují žáci v průběhu prázdnin. Jako odborná praxe je uznán podíl žáků na doplňkové činnosti školy (hostinská činnost, informační a propagační služby) v průběhu školního roku. Pro organizaci odborné praxe naposled uvedeným způsobem a pro vydání ročníkového vysvědčení, které je podmíněno vykonáním odborné praxe, jsou zpracovány vnitřní předpisy.

V průběhu školního roku zajišťuje škola pro žáky řadu profesních i zájmových aktivit. Tyto činnosti jsou organizovány formou zájmových kroužků, odborných seminářů, soutěží a akcí spojených s prezentací firem, jejichž činnost souvisí s vyučováním oborem. V prvním pololetí

školního roku 2001/2002 byla škola organizátorem dvou odborných soutěží žáků hotelových škol na celorepublikové úrovni (Mladý kulinář, Finlandia Junior Cup).

Zahraniční aktivity jsou omezeny finančními možnostmi. Škola se do mezinárodní spolupráce zapojuje jako organizátor či účastník některých oborových soutěží. Ve spolupráci s organizací, která zajišťuje ozdravné pobyty v zahraničí, získává omezený počet míst v zahraničních stravovacích zařízeních pro odbornou praxi žáků. Škola se rovněž zapojila do Programu dvoustranné spolupráce v oblasti vzdělávání mezi vládami České a Francouzské republiky; reálný výstup měla tato aktivita ve školním roce 2000/2001 ve výměnném společensko-pracovním pobytu žáků; finanční náklady byly hrazeny smluvními stranami podle výše uvedeného programu.

V průběhu inspekce byla kontrolována vybraná povinná dokumentace – třídní knihy, třídní výkazy, vnitřní řád školy (školní řád), rozvrh hodin a záznamy z pedagogických rad. Třídní knihy a třídní výkazy jsou vedeny na předepsaných tiskopisech. Ve vedení třídních výkazů byly shledány některé formální nedostatky, které byly s vedením školy bezprostředně projednány. Plnění učebních osnov v předmětu praxe je prostřednictvím povinné dokumentace (třídní knihy) málo průkazné. Důvodem je rozdílná činnost žáků v jedné pracovní skupině i přemísťování žáků na jednotlivá pracoviště; odpovídající evidence je vedena pouze formou poznámek vyučujících. V ostatní výše uvedené dokumentaci nebyly shledány obsahové nedostatky. Nadstandardním ustanovením školního řádu je požadavek na oblékání a úpravu zevnějšku žáků, který je zdůvodněn specifikou oboru. Žáci tento požadavek přijímají, včetně snahy o kultivované společenské vystupování.

Organizační podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

K vytváření příznivé pracovní atmosféry přispívá otevřená a neomezovaná komunikace mezi pracovníky a vedením školy. Kreativní styl řízení nachází odezvu i v práci jednotlivých pracovníků školy, to se projevuje zejména v počtu i různosti akcí zajišťovaných pro žáky i veřejnost nad rámec hlavní činnosti školy.

K ocenění práce jednotlivých pracovníků jsou využívány nenárokové složky platu (osobní příplatek, odměna). Kritéria stanovená pro přidělení těchto finančních prostředků přispívají k záměrům vedení školy jak v oblasti vzdělávání, tak v oblasti dalších pracovních aktivit. Reálná výše této částky závisí na finančních možnostech školy.

Pro školní rok 2001/2002 byl zpracován plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, který rovnoměrně plánuje okruhy dalšího vzdělávání rozčleněné podle potřeb jednotlivých předmětových komisí. Součástí plánu je limitovaná částka na nákup učebnic a programového vybavení.

Tato oblast byla hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ve všech organizačních úsecích provádí ředitel školy a v rámci svěřených kompetencí rovněž zástupce ředitele a vyučující pověřená vedením praktické výuky. Hospitační činnost je záležitostí ředitele a zástupce ředitele. Kontrolní i hospitační činnost byla doložena zápisy, které svědčí o průběžné pozornosti věnované jednotlivým oblastem v celkové činnosti školy. Hospitace jsou prováděny rovnoměrně, zaměřeny byly především na výuku jazyků a odborných předmětů. Ostatní všeobecně-vzdělávací a ekonomické předměty jsou v souboru předložených zápisů zastoupeny pouze dvěma záznamy - hospitacemi v předmětu výpočetní technika a korespondence. V hospitačních záznamech ředitele školy nejsou uváděny

závěry.

Problematika vyplývající z této činnosti je řešena operativně, není však využívána v další práci školy jako systematická zpětná vazba. Autoevaluační činnost nevyplývá ze žádné předložené interní dokumentace, není ani součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Tato oblast činnosti školy byla hodnocena jako průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Učební plány školy jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty, disponibilní hodinová dotace byla v sestavení těchto plánů efektivně využita

Plánování školy nepřesahuje období jednoho školního roku. Činnost školy vychází z úkolů ročního plánu a v průběhu školního roku je konkretizována v aktuálních týdenních plánech. Organizační členění školy odpovídá zajišťovaným činnostem a ustavené vedoucí funkce vyhovují potřebám řízení. Operativní a účinná koordinace činností i příznivá pracovní atmosféra vytvářejí podmínky pro bezproblémový chod školy. Četná kontrolní a hospitační činnost slouží k bezprostřednímu řízení, není však využívána jako systémová zpětná vazba.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost ve sledovaných oblastech byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Předmětem hodnocení efektivnosti využití finančních prostředků ze státního rozpočtu byly mzdové prostředky a účelově vázané finanční prostředky přidělené v roce 2001.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Hotelová škola Mariánské Lázně je příspěvková organizace územního samosprávného celku. Ke dni 1. července 2001 byla škola delimitována z působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR do působnosti Karlovarského kraje. Poslední úpravu rozpočtu k 6. prosinci 2001 provedl odbor školství, mládeže a tělovýchovy Karlovarského kraje, který organizaci stanovil konečné závazné ukazatele pro rok 2001.

Kontrolou závazných limitů bylo zjištěno, že jednotlivé položky byly dodrženy a vyčerpány v plné výši. K dofinancování provozu použila škola také příjmy získané z hlavní a zejména z jiné (doplňkové) činnosti. Přesto organizace za rok 2001 dosáhla záporného hospodářského výsledku, který dále prohloubil ztrátu z minulých let. Na vzniklém a nadále se prohlubujícím záporném výsledku hospodaření se podílejí odpisy majetku, které přidělené finanční prostředky ani vlastní příjmy nepokryjí. Organizace nemá vytvořené finanční fondy (kromě fondu kulturních a sociálních potřeb), které by mohla k úhradě ztráty použít.

Příspěvek poskytnutý ze státního rozpočtu na úhradu neinvestičních výdajů pokryl v roce 2001 podle výkazu zisku a ztráty k 31. prosinci 2001 provozní náklady v hlavní činnosti ve výši 88,7 %.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na úhradu neinvestičních výdajů byly účelně a efektivně využité.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Karlovarského kraje přidělil škole pro rok 2001 finanční prostředky ze státního rozpočtu na mzdové náklady a ostatní osobní výdaje, obě položky byly vyčerpány ve výši 100 %. Kromě prostředků ze státního rozpočtu organizace použila v roce 2001 na výplatu mezd finanční prostředky získané jinou činností. Kontrolou dokladů bylo zjištěno, že organizace účtuje mzdy odděleně za hlavní činnost (středisko 1) a za jinou činnost (středisko 2). Porovnáním údajů uvedených ve statistickém výkazu o zaměstnancích a platech za rok 2001, ve mzdové evidenci (mzdové rekapitulaci) za období *leden až prosinec 2001* a v hlavní knize (účet 521 – mzdové náklady) za *prosinec 2001* nebyly zjištěny rozdíly. Mzdy za hlavní a jinou činnost jsou účtovány a vykazovány odděleně a v celkových součtech na sebe vzájemně navazují.

Ředitel školy předložil Vnitřní platový předpis, který vydal s účinností od 1. července 2001. Předpis vykazoval některé drobné nedostatky, které byly v průběhu kontroly odstraněny (např. nebyly aktualizovány uvedené právní předpisy a změny s nimi související nebyly zapracovány do platového předpisu). Součástí předpisu jsou mj. kritéria pro poskytování osobních příplatků a mimořádných odměn. Kontrolou mzdových podkladů bylo zjištěno, že přiznané osobní příplatky jsou součástí platových výměrů vydaných jednotlivým zaměstnancům. Tyto výměry zaměstnanci podepisují a jejich kopie jsou zakládány v osobních spisech. Přiznání mimořádných odměn zaměstnancům školy bylo vždy písemně doloženo ve mzdových podkladech, včetně zdůvodnění ředitele školy. Rozborem jednotlivých složek platu za rok 2001 bylo zjištěno, že nenárokové složky tvořily 13,3 % z celkové výše mzdových prostředků vyplacených ze státního rozpočtu. Vzájemný poměr mezi vyplacenými osobními příplatky a odměnami činil 79,2 % : 20,8 %, což je v souladu se stanovenou metodikou MŠMT ČR.

Kritéria pro vyplácení příplatků za vedení a zvláštních příplatků za soustavně vykonávanou práci třídního učitele byla upravena rovněž vnitřním platovým předpisem. Výše příplatků byla vyplácena v rozmezí stanoveném v nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací. Ve mzdových listech vedoucích zaměstnanců a v namátkově vybraných mzdových listech třídních učitelů za rok 2001 nebyly zjištěny nedostatky.

Byla provedena kontrola osobních spisů namátkově vybraných zaměstnanců školy. Ve spisech byla doložena požadovaná dokumentace, zařazení do platových tříd a platových stupňů bylo v souladu s nařízením vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací. Zaměstnanci, kteří vykonávali práce v jiné (doplňkové) činnosti, měli uzavřený další pracovněprávní vztah (vedlejší pracovní poměr, dohoda). U zaměstnanců, kteří manipulují se svěřenými hodnotami, např. vedoucí skladu, skladnice apod., byly uzavřeny v souladu se zákoníkem práce dohody o hmotné odpovědnosti. V osobním spise zahraničního lektora (učitele anglického jazyka) bylo doloženo povolení úřadu práce k dlouhodobému pobytu.

Mzdové prostředky vyplacené v roce 2001 z prostředků státního rozpočtu byly využity efektivně.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2001 škola obdržela účelově vázané finanční prostředky ze státního rozpočtu na další vzdělávání pedagogických pracovníků, které byly plně využity. Z těchto prostředků byly hrazeny v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR poplatky za kurzy a vzdělávání pedagogických pracovníků, cestovní náhrady související s účastí na těchto vzdělávacích akcích a odborná literatura, včetně odborného tisku. Vedení školy předložilo celkové vyúčtování účelové dotace, včetně fotokopíí prvotních dokladů a účetních předpisů; jejich kontrolou nebyly zjištěny závady.

Účelově přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly hodnoceny jako efektivně využité.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy byla zpracována v souladu s ustanovením § 17e odst 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva o hospodaření je zpracována v souladu s platnými předpisy.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období vynaloženy efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 30. září 2001 včetně příloh č. 1, 2 a 3;
- rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 10.672/2000-21 ze dne 25. ledna 2000;
- učební plány školy;
- tematické plány hospitovaných předmětů;
- plán činnosti školy pro školní rok 2001/2002 včetně plánů předmětových komisí a plánu činnosti výchovného poradce;
- dílčí plány činnosti školy ve školním roce 2001/2002;
- vnitřní řád školy;
- organizační řád;
- příkazy a směrnice ředitele školy platné pro školní rok 2001/2002;
- záznamy z pedagogických a pracovních porad;
- zápisy z porad předmětových komisí;
- dokument s ozn. možnosti aktivit studentů HŠ pro školní rok 2001/2002;
- třídní knihy, třídní výkazy;
- rozvrh hodin;
- plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy pro školní rok 2001/2002;
- dokument ozn. aktivity školy v oblasti dalšího vzdělávání;
- záznamy z kontrolní a hospitační činnosti vedoucích pracovníků školy;
- rozpis rozpočtu závazných ukazatelů ze dne 6. prosince 2001;
- výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2001;
- hlavní kniha za prosinec 2001;
- vnitroorganizační směrnice platné pro rok 2001 včetně vnitřního platového předpisu;

- statistický výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích P1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2001;
- mzdová dokumentace – rok 2001;
- osobní spisy a mzdové listy za rok 2001 kontrolovaných zaměstnanců;
- výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2001;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001;
- účetní doklady vztahující se k čerpání účelových finančních prostředků na další vzdělávání pedagogických pracovníků – rok 2001.

ZÁVĚR

Orientační inspekce byla zaměřena na výuku cizích jazyků a profilujících odborných předmětů. Všechny sledované předměty jsou vyučovány podle platných učebních osnov, jejich hodinová dotace odpovídá schváleným učebním dokumentům. Personální zajištění výuky jazyků je na velmi dobré úrovni, vyučující splňují předepsané podmínky způsobilosti či si chybějící způsobilost v současné době doplňují studiem. Požadované kvalifikační předpoklady pro výuku odborných předmětů splňují jen někteří vyučující. Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré. Náročné organizaci výuky spojené zejména s dělením tříd v některých předmětech však nedostačují prostorové podmínky – pro výuku cizích jazyků (celkem čtyř) tak mohla být zřízena pouze jedna odborná učebna. Ve většině sledovaných hodin bylo jejich tradiční schéma doplňováno prvky moderní metodiky – byly využívány některé možnosti k aktivizaci žáků i k jejich účinné motivaci. Hodnocení žáků v teoretických předmětech postrádá zpětnou vazbu pro jejich další vývoj. V komunikaci i celkovém vystupování žáků se pozitivně projevuje výchova ke společenskému chování. Průběh vzdělávání byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Úkoly či záměry jsou plánovány pouze pro období jednoho školního roku. V průběhu tohoto období zajišťuje škola řadu profesních i zájmových aktivit nad rámec povinné výuky. Tomu odpovídá operativní týdenní plánování činnosti. Organizační členění a uplatňované způsoby řízení vyhovují zajišťovaným činnostem. K účinné spolupráci přispívá příznivá pracovní atmosféra vytvářená všemi pracovníky školy. Vedení školy prostřednictvím četné kontrolní a hospitační činnosti získává průběžný přehled o celkovém chodu školy, takto získané poznatky však nevyužívá v evaluační činnosti. Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost byly hodnoceny jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v roce 2001 k úhradě mzdových nákladů a účelově vázané finanční prostředky byly využity efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslava Štěpánková	.....
Členové týmu	PaedDr. Dana Egerová	.....
	Mgr. Milena Jišová	.....
Další zaměstnanci ČŠI:	Libuše Fuksová Zdeňka Srpová	

V Karlových Varech dne 26. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. března 2002

Razítko

Ředitel školy

Ing. Jiří Chum

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-04-15	86/02
Zřizovatel	2002-04-15	86/02

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány